

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ————— نَحْمَدُكَ وَنُصَلِّيُ عَلَى رَسُولِكَ الْكَرِيمِ
وَعَلَى عِبْدِكَ السَّيِّئِ الْمَوْحُودِ

1. ਅਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਹਸਤੀ ਉੱਪਰ ਈਮਾਨ ਲਿਆਉਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਰਾਈ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਨ ਕਿ ਵਹਿਮਾ ਭਰਮਾ ਦਾ ਪਿੱਛਲਗ ਬਣਨਾ ।

2. ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਇਕ ਹੈ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਸ਼ਰੀਕ ਨਹੀਂ, ਨ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨ ਅਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ । ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸਦੀ ਮਖਲੂਕ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਪਲ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੇ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਲੋੜਵੰਦ ਹੈ । ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ, ਨ ਹੀ ਕੋਈ ਪੁੱਤਰੀ ਹੈ, ਨ ਪਿਤਾ, ਨ ਮਾਂ, ਨ ਪਤਨੀ, ਨ ਭਰਾ । ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਕਲਾ ਹੈ ।

3. ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਦਾ ਵਜੂਦ ਪਾਕ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਐਬਾਂ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਖੁਬੀਆਂ ਦਾ ਮੰਬਾ ਹੈ । ਕੋਈ ਐਬ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਖੁਬੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ । ਉਸਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਪਰਮ ਅਪਾਰ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਗਿਆਨ ਅਬਾਹ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਹਰ ਇਕ ਸ਼ੈ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਘੇਰ ਸਕੇ । ਉਹ ਆਦਿ ਹੈ

ਉਹ ਹੀ ਅੰਤ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ, ਉਹ ਗੁਪਤ ਹੈ, ਉਹ ਖ਼ਾਲਕ ਹੈ ਸਾਰੀ ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦਾ, ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਹੈ ਕੁਲ ਮਖ਼ਲੂਕ ਦਾ । ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨ ਕਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਹਫਲ ਸੀ, ਨ ਹੁਣ ਨਿਹਫਲ ਹੈ, ਨ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿਹਫਲ ਹੋਵੇਗਾ । ਉਹ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ'ਤੇ ਕਦੇ ਮੌਤ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਕਦੇ ਪਤਨ ਨਹੀਂ , ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਨਿਸ਼ਚੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਨ ਕਿ ਬੇ-ਇਖ਼ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ , ਹੁਣ ਵੀ ਉਹ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੁਨੀਆ ਉੱਪਰ ਹਕੂਮਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਖ਼ੁਬੀਆਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਮੁਅੱਤਲ (ਸਥਗਤ) ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ । ਉਹ ਹਰ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤ ਨੁਮਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

4. ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਰੱਬ ਦੀ ਮਖ਼ਲੂਕ ਹਨ ਅਤੇ ਯਫ਼ਆਲੂਨਾ ਮਾ ਯੁਮਾਰੂਨ (ਨਹਲ- ਆਇਤ 51) ਦੇ ਚਰਿਤਾਰਥ ਹਨ । ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰਨ ਹਿਕਮਤ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਉਹ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ੂਦ ਹਨ । ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਰੂਪਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਥਾਜ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਖ਼ਲੂਕ । ਰੱਬ ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਜੇਕਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਿਆਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਪੂਰਨ ਹਿਕਮਤ ਨੇ ਇਸ ਮਖ਼ਲੂਕ ਨੂੰ

ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਵੇਂ ਸੂਰਜ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨ੍ਹਣਾ ਬਖਸ਼ਣਾ ਤੇ ਰੋਟੀ ਨਾਲ ਢਿੱਡ ਭਰਨਾ ਆਦਿ । ਪਰ ਅਲੱਗ ਤਥਾਲਾ ਸੂਰਜ ਤੇ ਰੋਟੀ ਦਾ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ, ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਇਰਾਦਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਲਈ ਉਹ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।

5. ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਕਲਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਇਛਾ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਕਲਾਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਜ਼ਲ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਨ ਉਸਦਾ ਅਰਥ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸੋਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨ ਉਸਦੇ ਸ਼ਬਦ ਬੰਦੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਅਰਥ ਵੀ ਅਲੱਗ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਉਸੇ ਵੱਲੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ , ਉਹੋ ਕਲਾਮ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹਕੀਕੀ ਗ਼ਜ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੈ, ਉਸੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸਦਾ ਰੱਬ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਕਲਾਮ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵੱਡਿਆਈ ਵਿੱਚ ਅਦੁੱਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਉਸਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅਸੰਖ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਇਕ ਕਾਂਨ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਪੁੱਟੋ ਉਨ੍ਹੇ ਹੀ ਕੀਮਤੀ ਜਵਾਹਰ ਤੇ ਮੋਤੀ ਨਿਕਲਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਕਾਂਨਾ ਤੋਂ ਵੱਧਕੇ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ

ਇਸ ਕਲਾਮ ਦਾ ਗਿਆਨ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਕਲਾਮ ਸਾਗਰ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉੱਪਰੀ ਸਤਹਿ ਤੇ ਅੰਬਰ ਤੈਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤਹਿ ਵਿੱਚ ਮੋਤੀ ਵਿਛੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸਦੇ ਜ਼ਾਹਰ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਖੁਸ਼ਬੋ ਦੀ ਮਹਿਕ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਪਾਕ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਗੋਤੇ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਗਿਆਨ ਤੇ ਮਾਅਰਫ਼ਤ ਦੀ ਦੌਲਤ ਨਾਲ ਮਾਲਾਮਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਇਹ ਕਲਾਮ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਕਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੇ ਧਰਮ ਮਾਰਗਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਨਸੀਹਤਾਂ ਉੱਪਰ, ਕਦੇ ਇਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਗੁਪਤ ਗਿਆਨ ਦੇ ਦਰ ਖੋਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਕਦੇ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਰੱਬ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਆਪਣੀ ਨਾਪਸੰਦੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਤਾੜਨਾ ਤੇ ਦਬਕੇ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦਾ, ਕਦੇ ਉੱਚ ਆਚਰਣ ਦੇ ਸੂਖਮ ਭੇਦ ਖੋਲਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਗੁਪਤ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਅਸੀਂ ਈਮਾਨ (ਵਿਸ਼ਵਾਸ) ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਕਲਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਕਲਾਮ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਦਰਜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਇਹਨਾਂ

ਸਾਰਿਆਂ ਕਲਾਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਰੱਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਮ, ਵੱਡਿਆਈ ਭਰਪੂਰ ਤੇ ਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸ਼ਰੀਅਤ ਨਾਜ਼ਲ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਕਲਾਮ ਉਸਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ।

6. ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੱਦ ਕਦੇ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਅੰਧਕਾਰ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਤੇ ਫ਼ਸਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ੀ ਮਦਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਪੰਜੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣੀ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਆਪਣੀ ਅਥਾਹ ਮਿਹਰ ਤੇ ਪੂਰਨ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸਬਬ ਆਪਣੇ ਨੇਕ ਤੇ ਪਾਕ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ,
 (وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ -سورة فاطر 25)
 ਉਮੱਤਿਨ ਇਲੱ ਖ਼ਲਾਫ਼ੀਹਾ ਨਜ਼ੀਰ ।” (ਸੂਰਤ ਫ਼ਾਤਿਰ, ਆਇਤ-25)
 ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਕੌਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਨਬੀ ਨ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਬੰਦੇ ਆਪਣੇ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਮਾ ਅਤੇ ਬੇ ਐਬ ਰਵਈਏ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣਦੇ ਰਹੇ ਹਨ । ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਦੁਨੀਆ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜਿਆ ਉਹ

ਹਲਾਕ (ਨਸ਼ਟ) ਹੋਏ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਬਰਕਤਾਂ ਦੇ ਦਰ ਖੋਲੇ ਗਏ । ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਰਹਿਮਤਾਂ ਨਾਜ਼ਲ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਗਰੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸਰਦਾਰ ਬਣ ਗਏ ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਮੁਕੱਦਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ।

ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਰੱਬ ਦੇ ਫ਼ਰਸਤਾਦੇ (ਭੇਜੇ ਹੋਏ) ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਬਦੀ ਦੇ ਹਨੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਚਾਨ੍ਹਣੇ ਵੱਲ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ , ਵੱਖ ਵੱਖ ਦਰਜਿਆਂ ਅਤੇ ਅਸਥਾਨਾਂ ਉੱਪਰ ਨਿਯੁਕਤ ਸਨ । ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਖ਼ਾਤਾਮੁਲ ਅੰਬਿਆ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫ਼ਾ ਸਲਲੱਹੋ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਮਿੱਥਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਸ਼ਰੀਅਤ ਵਾਲਾ ਨਬੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ । ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੇ ਰੁਹਬ ਤੇ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਜਾਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਣਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ । ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮੱਤ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਚੱਪੇ ਚੱਪੇ ਉੱਪਰ ਵਾਹਿਦ ਲਾ ਸ਼ਰੀਕ ਅਲੱਹ (1°) ਲਈ ਸਜੱਦੇ ਕੀਤੇ । ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਨਿਆਂ ਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈ, ਜਦ ਕਿ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਜ਼ੁਲਮ ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ । ਅਸੀਂ

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਨਬੀ ਇਸ ਸੰਪੂਰਨ ਨਬੀ ਦੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਵੀ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਤਾਬਿਆਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨ ਹੁੰਦਾ , ਜਿਵੇਂ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ,

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الْعِبَرِيِّينَ لَمَّا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ
وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ

“ਵ ਇਜ਼ ਆਖ਼ਾਜ਼ਲੱਹੋ (੧੨) وَلَتَنْصُرُنَّهُ. سُوْرَةُ اِلْ عَمْرٰن

ਮੀਸਾਕੰਨਬੀਯੀਨਾ ਲਮਾ ਆਤੈਤੁਕੁੰਮ ਮਿਨ ਕਿਤਾਬਿੰਵ ਵ ਹਿਕਮਾਤਿਨ ਸੁਮੱ ਜਾਆਕੁਮ ਰਸੂਲੁੰਮ ਮੁਸੱਦੇਕੁੰਲ ਲਿਮਾ ਮਆਕੁਮ ਲਤੁਮਿਨੁਨੱ ਬਿਹੀ ਵ ਲ ਤਨਸੁਰੁਨੱਹੁ ।” (ਸੂਰਤ ਆਲੇ ਇਮਰਾਨ ਆਇਤ-82)

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਗੰਬਰ ਮੁਹੱਦ ਸਲਲੱਹੋ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ, (لَوْ كَانَ مُوسَى وَعِيسَى حَيِّينَ لَمَّا وَسَعَهَا اِلَّا اَتْبَاعِي)

ਕਾਨਾ ਮੂਸਾ ਵ ਈਸਾ ਹੱਯੈਨਿ ਲਮਾ ਵਾਸੇਆਹੁਮਾ ਇਲੱਤੱਬਾਈ ।” ਜੇਕਰ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਈਸਾ ਜੀਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ।

7. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਕ ਜੀਉਂਦਾ ਰੱਬ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਹਰ ਜ਼ਮਾਨੇ ਤੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਉਸਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਉਸ ਪੌੜੀ ਵਾਂਗ

ਨਹੀਂ ਜਿਸਨੂੰ ਖੂਹ ਪੁੱਟਣ ਵਾਲਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦ ਖੂਹ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਭੰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਪਾਵੇਗੀ , ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਉਸ ਨੂਰ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਹਨੇਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਰੂਹ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਮੌਤ ਹੀ ਮੌਤ ਹੈ । ਉਸਦੇ ਵਜੂਦ ਨੂੰ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕ ਮੋਏ ਸ਼ਰੀਰ ਵਾਂਗ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਫਿਰ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਬਹਿ ਗਿਆ ਸਗੋਂ ਹਰ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਜ਼ੀ ਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਜੂਦ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ, (٧)

فَإِنِّي قَرِيبٌ ۖ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ (٧)
 فَلَيْسَتْ جِيبُوا إِلَيَّ وَلِيَوْمِ مَنُؤَايَ لَعَلَّهُمْ يَرْتُدُّونَ - سورة البقرة ١٨٤

“ਫ਼ ਇੱਨੀ ਕਰੀਬੁ, ਉਜੀਬੋ ਦਅਵਾ ਤਦੱਆਏ ਇਜ਼ਾ ਦਆਨੇ
 ਫ਼ਲਯਸਤਜੀਬੁਲੀ ਵਲਯੋਮਿਨੂਬੀ ਲਾਅਲੱਹੁਮ ਯਰਤੁਦੁਨ ।”

(ਸੂਰਤ ਬਕਰਹ ਆਇਤ-187) ਅਰਥਾਤ, ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹਾਂ, ਹਰ ਇਕ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ ਜਦ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੀ ਗਲਾਂ ਨੂੰ

ਮਨਣ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਈਮਾਨ ਲਿਆਉਣ (ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ) ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਮਾਰਗ ਪਾਉਂਣ ।

8. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਕਦੀਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਕੇਵਲ ਇਹੋ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਸੁਭਾਵਕ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਕਦੀਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਵੱਡਿਆਈ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਉਹੋ ਕੁਦਰਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕੁਝ ਨਾਦਾਨ ਆਪਣੇ ਘੱਟ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ਸੁਭਾਵਕ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮਨਦੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ , ਜੱਦ ਕਿ ਉਹ ਸੁਭਾਵਕ ਕਾਨੂੰਨ ਤਾਂ ਅਖਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਅਖਵਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਭਲਾ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੌਜੂਦ ਨ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ਸੀ ਕਿ ਨਿਤਾਣਾ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮੁਸਾ ਫ਼ਿਰਔਨ ਵਰਗੇ ਜਾਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ 'ਤੇ ਗ਼ਾਲਬ ਆ ਜਾਂਦਾ । ਇਹ ਨਿਤਾਣਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਥੋਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਲਸ਼ਾਲੀ ਹੁੰਦਿਆਂ

ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਫਿਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਅਰਬ ਰਲਕੇ ਮੁਹੱਦ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੋ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਹਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਗ਼ਾਲਬ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਨ ਦੇ ਹਰ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ । ਅਖੀਰ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਦੁਸੀਆਂ (ਨਿਕ ਸਾਥੀਆਂ) ਸਣੇ ਆਪ ਇਸ ਧਰਤੀ ਅਰਥਾਤ ਮੱਕੇ ਨੂੰ ਫ਼ਤਹਿ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਖ਼ਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਕ ਜਾਨ ਨਿਛਾਵਰ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਕਲਣਾ ਪਿਆ ਸੀ । ਕੀ ਸੁਭਾਵਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਨਹੀਂ । ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਹੋ ਦਸਦਾ ਹੈ ਹਰ ਛੋਟੀ ਤਾਕਤ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਵਿੱਚ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤਾਕਤਵਰ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

9. ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਪਰ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਮਗਰੋਂ ਮਨੁੱਖ ਫਿਰ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਜੇ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਰਤਾਓ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਰੱਬ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸਨੂੰ ਕਰੜਾ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਨੂੰ ਹਵਾ

ਦੇ ਪੰਛੀ ਜਾਂ ਜੰਗਲ ਦੇ ਦਰਿੰਦੇ ਖਾ ਜਾਣ । ਭਾਵੇਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕੀੜੇ ਉਸਦੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹੋਰ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਣ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਤੱਕ ਬਾਲ ਦੇਣ, ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਿਸਾਬ ਦੇਵੇਗਾ । ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਦਰਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਰੀਰ ਹੀ ਮਜ਼ੂਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਸਗੋਂ ਅਸਲ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸਦੇ ਬਰੀਕ ਤੋਂ ਬਰੀਕ ਜ਼ੋਰੇ ਜਾਂ ਆਤਮਾ ਦੇ ਸੂਖਮ ਭਾਗ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਵੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ । ਸ਼ਰੀਰ ਖ਼ਾਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸਦੇ ਸੂਖਮ ਜ਼ੋਰੇ ਫ਼ਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਉਹ ਰੂਹ ਜੋ ਸ਼ਰੀਰ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਰੱਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਫ਼ਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

10. ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਇਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਬਖਸ਼ ਨ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਂਣਗੇ ਜਿਸਨੂੰ ਜਹਨੰਮ (ਨਰਕ) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ । ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਅਤੇ ਕਰੜੀ ਠੰਡ ਦਾ ਅਜ਼ਾਬ ਭੋਗਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਗ਼ਰਜ਼ ਕੇਵਲ ਦੁੱਖ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਸਮੁੱਖ ਹੋਵੇਗਾ । ਉਸ ਥਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਕੇਵਲ ਰੋਣ ਪਿਟੋਣ ਤੇ ਦੰਦ ਪੀਹਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਆ ਜਾਵੇ ਗਾ ਕਿ ਜਦ ਅਲੱਹ ਦਾ ਰਹਿਮ ਜੋ ਹਰ ਰੀਜ਼ ਉੱਪਰ ਗ਼ਾਲਬ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਢੱਕ ਲਏ ਅਤੇ, (يَا أَيُّهَا عَلَىٰ جَهَنَّمَ) “ਯਾਤੀ ਅਲਾ ਜਹਨੰਮਾ ਜ਼ਮਾਨੁ ਲੈਸਾ ਫ਼ੀਹਾ ਅਹਾਦੁਨ ਵ ਨਸੀਮੁਸ ਸਬਾ ਤੁਹਰਿੱਕੁ ਅਬਵਾਬਹਾ” ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇ (ਤਫ਼ਸੀਰ ਮਆਲਮੁਲ ਤਨਜ਼ੀਲ, ਜ਼ੇਰੇ ਆਇਤ “ਫ਼ ਅਮੱਲ ਲਜ਼ੀਨਾ ਸ਼ੁਕੂ ਫ਼ਫ਼ਿਨੱਰੇ ਲਹੁਮ...” (ਸੂਰਤ ਹੂਦ ਆਇਤ-107))

11. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਬੀਆਂ; ਉਸਦੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਉੱਪਰ ਈਮਾਨ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਪਰ ਤਨ-ਮਨ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਆਜਜ਼ੀ ਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਮਾਰਗਾਂ ਉੱਪਰ ਚਲਦੇ ਹਨ , ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਛੋਟੇ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਅਮੀਰ ਹੋਕੇ ਗਰੀਬਾਂ ਵਰਗਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਲੱਹ ਦੀ ਮਖ਼ਲੂਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਅਰਾਮ ਉੱਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ਜ਼ੁਲਮ, ਤਸ਼ਦੁੱਦ, ਅਤਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਖ਼ਿਆਨਤ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹਨ । ਉੱਚ ਆਚਰਣ ਦੇ ਮਨਣ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨੀਚ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹਨ । ਉਹ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਥਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਨੱਤ (ਸਵਰਗ) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ, ਚੈਨ ਤੇ

ਸੁੱਖ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੁੱਖ ਤੇ ਔਕੜ ਦਾ ਨਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।
 ਖੁਦਾ ਤਆਲਾ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਦੀਦਾਰ
 ਨਸੀਬ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਚਦੌਰ ਵਿੱਚ
 ਲਪੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਉਸਦੀ ਨੇੜਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵ ਉਸਦਾ
 ਦਰਪਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ । ਇਲਾਹੀ ਗੁਣ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜਲਵਾਗਰ ਹੋਣਗੇ
 । ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਇਛਾਵਾਂ ਮੁੱਕ ਜਾਣਗੀਆਂ । ਉਸ ਦੀ
 ਮਰਜ਼ੀ ਰੱਬ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ । ਉਹ ਸਦੈਵੀ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਪਤ
 ਕਰਕੇ ਰੱਬ ਦੇ ਨੂਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਇਹ ਸਾਡੇ ਅਕੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ
 ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਅਕੀਦੇ ਹਨ ।
 ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇਮਾਮ ਇਹਨਾਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਦੇ
 ਅਕੀਦੇ ਮਨਦੇ ਆਏ ਹਨ । ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ
 ਹਾਂ । (ਦਾਅਵਾਤੁਲ ਅਮੀਰ ਪੰਨਾ 4 ਤੋਂ 9 ਨਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ-
 ਨਸ਼ਰੋ ਇਸ਼ਾਤ ਕਾਦੀਆਂ)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ

ਅਹਮਦੀਆ ਮੁਸਲਿਮ ਜਮਾਤ ਦੀਆਂ ਆਸਥਾਵਾਂ (ਅਕੀਦੇ)

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ :- ਨਜ਼ਾਰਤ ਨਸ਼ਰੋ ਇਸ਼ਾਤ

Aqaade Ahmadiyyat

BY

Nazarat Nashro Ishaat

Punajabi Translation

Ahmadiyya Muslim Jamat diyan Asthawan (Aqeede)

By

Giani Shamshad Ahmad Eden B.A., B.ed

Copies : 2000

Edition 1st : March. 2014

Published

BY

Nazarat Nashro Ishaat

Publication department of Sadr Anjuman Ahmadiyya

Qadian-143516 Distt Gurdaspur (Punjab) INDIA

Ph.No. : +91-1872-500970, Fax : 500971

Printed At

Fazle Umar Printing Press Qadian-143516